

Виходить у Львові
що дні (крім неділь
гр. кат. свят) о 5-й
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: ухилі
Чарнецького ч. 12.

Письма приймаються
згідно франковані.

Рукописи
звертаються лише на
окреме ждані і за зво-
ження оплати поштової.

Рекламації
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

Справи парламентарні. — Реформа виборів до Делегацій. — Події в Росії. — З Балкану.

Президія палати послів в порозумінні з більшими групами партійними порішила, що аж до виготовлення предлоги реформи виборчої в комісії мають о скілько можна як найрідше відбувати ся повні засідання палати а за то по п'ять засідань комісії для реформи виборчої на тиждень. Мимо того є загальне перееконання, що наради комісії ледви чи закінчать ся перед днем 20 жовтня. Відтак буде вибраний референт — німецькі і чеські газети доносять згідно, що референтом буде член німецької партії народної а „Narod. Listy“ кажуть, що ним буде пос. Лекер — і ему дадуть дві неділі часу, щоби міг виготовити реферат. В тім часі зберуться делегації в Будапешті, а відтак в половині падолиста стане справа реформи виборчої на порядку днівнім перед повною палатою.

Пос. др. Сілвестер, запитаний оногди на засіданні німецької партії народної в справі реформи виборів до Делегацій, так відповів: О законі делегаційнім і о інституції Делегацій можна думати як хто хоче, можна також бажати, щоби тут інституцію усунено, але з

тим преці треба числити ся, що она тепер є єсть і може бути, що ще довго буде. Для того треба конче при переробленю закону виборчого для палати послів мати на увазі також і зміни, які потягає за собою посередно реформа виборчої. Отже в першій лінії насуває ся тут склад Делегацій, котрий в палаті послів, вийшовші із загального права виборчого, мусів би зовсім інакше випасти, як тепер, коли на основі компромісу суть застушені всі народи відповідно до їх значення, мимо того, що вибір відбуває ся після країв.

Треба отже складати, щоби закон делегаційний погоджено якось з реформою виборчою. В судетських краях міг би іменно настати случай, що одного дня із чотирнадцяти мандатів з Чехії і Морави не був би ані один застуpanyй німецьким послом, коли би з якихсь принципів не можна було удержати компроміс. Досі на сорок делегатів, яких має вибирати палата послів, виходила половина німецьких; в будущності вибрано би ледви десять. На случайній, зовсім непевній компроміс не можна сих виборів здавати. Для того треба буде конче ще сеє сесії змінити закон делегаційний і для того треба би §. 8. основного закону державного з 21. грудня 1867 р. в третім уступці, котрий установлює число делегатів для поодиноких коронних країв, в той спосіб змінити, щоби для Чехії

і Морави замість дотеперішнього загального числа було установлене число, відповідаюче народностям.

Чехія вибирає тепер десять делегатів, з яких досі було чотирох Німців а шість Чехів; з чотирох моравських мандатів припадали два Німцям а два Чехам. Непевність що до компромісу на цілий час, доки ще буде інституція Делегацій, вимагає конче того, щоби відношене було на будучість законно установлене. В противіні случаю при виборах до Делегацій після загального права виборчого пропало би шість німецьких мандатів до Делегацій.

То певна річ, що ще не має ся ясного поняття о тім, як уложить ся на будуче відносини до Угорщини; але доки в закон делегаційний, треба наставати на то, щоби Німці й в Делегаціях були застушені відповідно до їх значення в державі. Чи й в Галичині межи Поляками а Русинами не треба буде установити якесь певне відношене, сего не хочемо тут розбирати. Для нас розходить ся о Чехію і Мораву а в прочих краях, котрі розмірно мають далеко менше вибирати делегатів, можна полишити дотеперішні відносини такими, якими они суть.

З Петербурга доносять: Рада міністрів обговорювала проект доходового податку. Наді-

О чорті.

(З російського — Максима Горького).

(Конець).

Чорт усміхнувся і сказав:

— По смерти видали вас два рази.
— От бачите! — кликнув літерат. — А

тут прийшло двох і оден з них каже:

— А! се той?

— Той сам — відповів другий.

— Ну... так, его також читали свого часу.

— Всіх читають... Що той проповідував?

— Звичайно... ідею добра, краси... ну і тим подібне...

— Так, так, тямлю...

— Богато з них тут лежить; так, наша вітчина богата в таланах...

— І пішли... скоти! Я знаю — теплі слова не піднесуть температури гробу і я їх не хочу... але преці кривда! Ах, яку я мав охоту виганьбити їх!

— Ви і виганьбили-б добре! — усміхнувся чорт.

— Ні, не ялось... Ми в передодні двай-цятого століття і нараз — небіщик, ганьблить ся... Не ялось... — вирочім, зробило би се за- надто велику пеціємність матеріялістам.

Чортови знов почало нудити ся.

Той автор і за життя хотів би бути молодим на всіх весілях і небіщиком на всіх похоронах і тепер, коли все в нім умерло, вибухає амбіცією. Але що варт сам чоловік? Вартисть має лише думка чоловіка і лише єго думці належать ся оплески і пошана... Які пудні ті люди!

Чорт хотів уже порадити авторови, щоби вернувся до гробу, але нараз в єго злобній голові блиснула одна думка. Були в тій хвилі на ринку і з усіх сторін окружали їх величаві будинки. Над ринком повисло низько чорне, мокре небо. Здавало ся, що опирає ся на дахах і понурим зором глядить на заболочену землю.

— Послухайте, — сказав чорт, нахиляючись вічливо до автора — не хочете ви подивитися ся, як живе ваша жінка?

— Я, справді не знаю, чи хочу — відповів першучко автор.

— Ет, то ви скінчений небіщик! — кликнув чорт, щоби его роздразити.

— Ні, чому ж? — і автор різко потряс кістями. — Не маю нічого проти того... Впрочим побачить мене прецінь... а як побачить — не пізно?

— О розуміє ся! — запевнив єго чорт.

— Я, знаєте, тому се говорю, що она... не любила, коли я на довго виходив з дому — спрощував ся автор.

І от стіна одного дому десь щезла, чи стала прозорою, як скло. Автор бачив середину великих комнат і в них було так ясно, вигідно, гарно...

— Величаве уладжене! — заскрипів одушевлений — дуже гарне уладжене! Так мешкаючи і тепер я ще не вмер би...

— І мені також подобається — усміхаючись сказав чорт. — Навіть не дорого коштує, три тисячі...

— Гм... то не дорого? Памятаю, що мій найбільший твір дав мені 815 рублів... а я майже рік над ним працював... Але хто тут мешкає?

— Ваша жінка — сказав чорт.

— Так? от як!... То... гм... то їй добре... А замужна она — моя жінка?

— Она... ось вішов єї чоловік...

— Віладніла... а як добре одіта! Гм...

Чоловік, кажете? Який здоров, вигляд має досить міщанський... але добра людина, здає ся... що правда, лицезрів! І навіть зівяле! Впрочим такі люди подобаються женевицям.

— Хочете, зітхну за вас? — радив чорт, злобно споглядаючи на автора. Але той був очарований видом.

— Які мають веселі, оживлені лиця! Обов'язко вдоволені з життя... Она єго любить, не знаєте?

— О так, дуже...

— А він хто?

— Субект з магазину мод...

— Субект з магазину мод... — поволі повторив автор і довго не вимовив ані слова. Чорт глядів на него і весело усміхався.

— Щож, подобається вам те все? — співатав.

— Я мав діти... они? так, знаю, живуть... мав сина і доньку... Я гадав тоді — от, маю сина, він також з часом буде порядним чоловіком.

ють ся з сего 25 до 40 міліонів рублів приходу. Доходовий податок будуть обов'язані платити російські піддані і чужинці. І одні і другі, коли мешкають за границею, є обов'язані платити податок від недвижимості, підприємств і капіталів уміщених в Росії. Податку не будуть платити: цар, цариця, наслідник престола, его жінка, неповнолітні діти царя і наслідника престола, а також дипломатичні представителі. Не будуть оподатковані капітали на добродійні і просвітні цілі, доходи духовних, станових і біржевих інституцій, ремуністрації військових, духовних і урядників, коли повністю службу в окрузі, обсягом воєнним становим і т. і. Оподатковане зачинається від 2-10 процент при доході 900 рублів і доходить до 4 процент при доході понад 30.000 рублів. Сам контрибуент має подати, кількість має доходу. За переступство сего закона грозить кара 500 рублів або вязниця від 6 до 8 місяців.

Для характеристики теперішніх відносин в Росії може послужити та обставина, що крім урядового правительства, котрого репрезентантом є президент ради міністрів Столицін, є ще друге, котре ділає независимо і без відомості першого а котрого репрезентантом є генерал Павлов. До виходячої в Берліні Russ. Korresp. доносять в сій справі з Петербурга: «Довідуємо ся з дуже доброго жерела, що теперішній генерал Павлов, ославлений шефом військового суду, виконує мірдайний вплив. Зміст закона о воєнних судах написав Павлов власноручно. Для характеристики теперішнього положення нехай послужить той факт, що сей закон зроблено в Петергофі без попереднього повідомлення о нім Столицина, так, що президент міністрів під оголошенням того закона знайшов ся перед довершеним фактом. На раді міністрів навіть і цікніше не дискутувало над тим законом. В руках міністерства спочивала тепер лише сама адміністрація, а весь політичний почин виходить з Петергофу.

У Варшаві на улиці Великій застрілили вчера вистрілами з револьверів полковника від артилерії Николаєва. Убийники втекли. Себудьство викликало серед войска велике розяреє, а в місті боять ся, щоби се не сталося

— Порядних людей в житю богато, потрібні люди доскопалі — сказав чорт холодно і засвистав з бравурою якогось марша.

— Я думаю, субект певно є злим педагогом... і мій син...

Чустій череп автора захитав ся сумно.

— Дивіть, як він єї обіймає! Весело їм живеться! — крикнув чорт.

— Та-ак... Щож він, субект і богатий?

— Був бідніший від мене, але ваша жінка богата...

— Жінка? Звідки ж она взяла гроши?

— А з продажі ваших книжок!

— Та-ак — сказав автор тихо, хитаючи своїм нагим і пустим черепом. — Та-ак? Показується, що я властиво працював па якогось субекта?

— Так, дійстно — весело потвердив чорт. Автор звісив череп і сказав чортови:

— Ведіть мене до моого гробу.

Було темно; падав дощ, по небі перетягали тяжкі хмарі і автор, постукуючи кістями, ступав швидко до свого гробу... Чорт іншов за ним і посвистував весело.

* * *

Читач, розуміється, невдоволений.

Читач обів ся літературою і навіть люди, що пишуть лише тому, що їх вдоволити, дуже рідко припадають єму до смаку. В данім случаю читач невдоволений ще й тим, що я нічо не сказав про пекло. Будучи певним, що по смерті дістає ся до пекла, хотів би читач ще за життя дізнати ся щось про тім. Але справді, я не можу нічо проємного сказати читачам,

причиною якихсь грізних наслідків. Чи се убийство стоїть в якійсь звязі з арештованими робітників ві второк, годі знати. Про самі арештовані так доносять: Ві второк по полуничні оба береги Висли обсадило войско, а ріку замкнено воєнними кораблями. По великих ревізіях арештовано 900 людей, переважно робітників і інженерів. Велику їх частину випущено опісля на волю. Що було причиною арештовані, не знати.

До Köln. Ztg. доносять з Константинополя, що вісті о виданю приказу мобілізації чотирох дивізій редифів II. класи (64 баталіонів) єсть безосновна. То правда, що від коли відносини межі Туреччини а Болгарією погіршилися і настало обава вибуху війни, ухвалено всілякі військові міри між тими й покликані чотирох дивізій редифів, але приказу до переведення того досі не видаво. Також неправда, що би турецькому войску роздано 180 скорострільних пушок Круппа.

бути більше, бо коли одні ревідували пакунки і викидали їх, другі мусіли бути розставлені в умовливих місцях відповідно зелізничного і забирали їх мабуть на вози, коли бракне аж два вагони набору. Шкоди поки-що не можна ще було обчислити.

— Як то люди на біду сходять і в нужді гинуть, показує наглядно слідуючий случай, котрий описано аж у міністерство справ заграницьких і аж в той спосіб вияснився. Австро-угорський консул в Нью-Йорку звернувся був недавно тому з проємбою до міністерства справ заграницьких, щоби оно приказало розслідити, де подівся власитель більшої посілості Владан Несторович і його жінка з роду баронова Апор. Були то богаті люди, котрі в 1893 р. приїхали до Америки і осіли в Вашингтоні. Остаточно купив Несторович недалеко Вашингтону велику посілість, на которую виплатив значний задаток. Зроблено контракт, після котрого, маєтність, скоро би до десяти літ не була заплачена ціла сума купна, мала би принасти назад продавцеві. Несторович жив на велику скалю, а його три доньки віддалися за адвокатів у Вашингтоні, Клівленді і Сінсінаті. Але в наслідок збиткового життя майно єго ішораз ставало ся менше, аж наконець таки й ціле проратив, заким ще заплатив недоплаченну за маєтність суму.

Несторович говорив завсідги, що має в Семигороді велику маєтність. Отже коли в Америці стратив вже ціле майно і не мав з чого жити, дали ему зяті гроши на дорогу і він вибрався з своюю жінкою до Європи, щоби тут в Семигороді продати свою маєтність, а грішми, узисканими з того, заплатити за маєтність під Вашингтоном. В 1904 р. писав він до своїх зятів з Відня, що продав маєтність і що з жінкою вертає вже назад. Від того часу проявав був і слід за супругами. Зяті звернулися з тоді з проємбою до австро-угорського консульства, щоби той їм поміг відшукати пропавших. Консул відослав акти до міністерства справ заграницьких, а се приказало робити доходження і тоді ось що показало ся:

Несторович мав дієстно в Семигороді якусь маєтність, але она була так вже задоважена, що коли її продав, то не лишилося єму п'яких грошей. Обов'язки були якісь час в Будапешті, а відтак з'явилися в місцевості Ераєбет-Фальва, де мешкали у якогось чоловіка, що дав п'яких у них служив. За горді, щоби просити когось о якусь допомогу, примирали з голоду, а жінка остаточно таки розкорувала ся з голоду і недостатку. Сі відвідала до шпиталю в Будапешті, а коли подужала, приймали її до дому убогих, де она ще й досі живе. Під час коли їх Несторовичева лежала недужа в шпиталі, знайшли її чоловіка одного дня неживого. Показало ся, що він помер з голоду. Обов'язки були за горді, щоби просити о якусь поміч зятів, котрі все це уважали їх за маючих людей. О сім висліді доходження повідомлено австро-угорський консул в Нью-Йорку.

— Про страшну катастрофу на зелізниці, котрої розміри поки-що ще не звістні, доносять з Лондона: Шотландський поїзд експресовий, котрий виїхав з двірца Кінгс Крос в Лондоні з великим числом пасажирів, викотився в шин недалеко станції Грентгем (в графстві Дінколін) і спав в насипу зелізничного. Розбиті вагони залишилися і горіли кілька годин. Досі стверджено смерть 7 людей. Принескають, що поїзд виїхав був на бічну колію і що гальми попсували ся.

— Залізниця краєвого бюджету. З приготовлених па сім рахункових замкнень краєвого Видлу за 1905 р. виходить, що видатки були вищі понад прелімінар о 754.867 К і виносили 27,960.018 К (прелімінар 27,211.151 К), а доходи були більші від бюджету о 1,410.966 К і виносили 28,429.057 К (прелімінар 27.018.091 К). Потреба більших видатків показала ся між іншим в рубриці „репрезентація краю“ о 16.655 К по причині довшого тривалого сімиму, „справи здоровні“ о 142.799 по причині збільшених коштів лічення убогих. Дальше видано на проємство більше о 386.490 К, як преліміновано, на історичні памятники о 1.552 К, на публичну безпечність о 22.112 К, на рільництво о 76.351 К, на краєві довги о 97.027, на ріжні видатки о 66.020 К. Зате видано менше, як обов'язував прелімінар, на комунікацію о 25.213 К, на водні будови і меліорації о 14.155, на гірництво о 3.294 К, на промисл і ремесла о 18.426 К. Що-до до-

Н О В И Н К И.

Львів, дня 20-го вересня 1906.

— З ц. к. зелізниць державних. П. Міністер зелізниць державних зарядив пересунені всіх урядників зелізниць державних побираючих тепер в Х. ранзі 1.400 корон річно до платні 1.600 корон, зносячи рівночасно ту пайнізну платню в Х. ранзі виносячу досі 1.400 корон. Дальше увільнив п. Міністер інспектора Ст. Сегетинського, начальника секції консервациї в Боденбахах, в Чехії з його становища, а то зі взгляду на стан здоров'я і переніс з округа стапиславівської дирекції до округа краківської старшого ревідента Вільгельма Каля і асистента Володимира Брика.

— Обікраїжа поїзду товарового. В почі з неділі на понеділок обікрали невисліджені досі злодії межі Перемишлем а Ярославом поїзд товаровий. В Ярославі спостережено, що два вози тягарові стоять отвором. При розслідуванні показало ся, що майже всі пакунки, куфри і паки, які в них були, викинено з них під час їзди. В одному з возів лежали порозкидані фелони і інші ризи та прибори церковні призначенні до монастиря СС. Непороч. Зачата в Ярославі. Злодії мусіло очевидно

бо пекла нема, нема пекла огненного, яке так легко собі уявити. Однак є щось інше і без порівнання страшніше.

Зараз потім, коли лікар скаже о вас вашій рідні: умер — входите в якусь безмежну, ясно освітлену країну і се країна пізнання ваших хиб.

Лежите в гробі, в тісній домовині і перед вами пересувається свободне ваше життя. Порушається поволі, аж до утоми і ціле пересувається, від першого памятного кроку аж до послідної вашої хвилі. Побачите все, що ви укривали перед собою за життя, всю брехню і погань вашого існування, відіжують всі ваші думки, побачите кождий ваш хибний крок, ціле жите више відновить ся, ціле аж до секунди! І тому, щоби більшими були ваші муки, дізнаєтеся, що по тій тісній і глупій дорозі, куди ви ішли — ідуть другі і потручають один другого і спішать ся і брешуть... І ви розумієте, видите ясно, що все те роблять они лише тому, щоби з часом дізнати ся, як сумно жити таким ледачим, бездушним житем.

Але бачуши, як они спішать ся на свою загибіль, ви нічим не годні їх остеречи, ані криком, ані рухом і безуспішне бажання дати їм поміч буде рвати вашу душу...

Пересувається перед вами ваше життя і знова вертає ся ви бачите їго від початку... і вашим мукам не буде кінця ніколи... ніколи!

— О Г О Л О Ш Е Н Я . —

Свіжий Мід

десеровий кураційний найлучший, твердий або плинний, (патока) в власних пасік 5 кгс. в К 60 сот. оплатно.

Коріневич, ем. учит.

Іванчави и. л.

Інсерати

принимає

**Агенція
дневників**

Ст. Соколовского

Львів, Пасаж
Гавсмана ч. 9.

БІЛЕТИ ІЗДИ

на всі зелізниці

краєві і заграницяні

продаває

Агенція зелізниць держ. Ст.
Соколовского,

Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Головна

**Агенція дневників і оголошень
у Львові**

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі дневники
краєві і заграницяні
по цінах оригінальних.

Головна агенція дневників

ст. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошення до всіх дневників краївих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
принимати оголошення виключно лише агенція.